
KUZEY MAKEDONYA İSİM TARTIŞMASI GÖLGESİNDE CUMHURBAŞKANINI SEÇİYOR

19.04.2019

Euronews (18 Nisan 2019)

Makedonya'nın ismi 11 Ocak itibariyle Kuzey Makedonya olarak değişti, ancak konuyla ilgili tartışmalar gündemden düşmedi. Ülkede kutuplaşmaya neden olan değişiklikliğin Pazar günü yapılacak cumhurbaşkanlığı seçimini de etkilemesi bekleniyor.

İkinci beş yıllık görev süresi 12 Mayıs tarihinde dolacak olan Cumhurbaşkanı Gjorge Ivanov'un yerine geçecek olan ülkenin yeni lider 21 Nisan Pazar günü yapılacak olan seçimle belirlenecek.

Ivanov isim değişikliğine karşı sert muhalefetiyle biliniyor. Yerine geçecek en güçlü isim olan Stevo Pendarovski ise Kuzey Makedonya ismini sürdürmeyi taahhüt ediyor. İktidardaki koalisyonun desteklediği Pendarovski son yapılan kamuoyu yoklamasına göre seçime katılan üç aday arasındaki yarışı şimdilik önde götürüyor.

Pendarovski'yi az bir oy farkıyla Profesör Gordana Siljanovska-Davkova takip ediyor. Muhalefetteki ulusalcı İç Makedon Devrimci Örgütü-Makedonya Ulusal Demokratik Birliği'nin (VMRO-DPMNE) desteklediği aday isim değişikliğine kesinlikle karşı çıkıyor.

Arnavut azınlığın en büyük partisi olan Besa'nın adayı olan Blerim Reka hükümeti eleştirmekle birlikte isim değişikliğini destekliyor. Kamuoyu yoklamaları geçmiş yıllarda AB nezdinde büyükelçilik görevi de üstelenen Reka'nın iki turlu seçimin ilk turunu geçme olasılığı düşük görülüyor.

Seçimin ilk turunda en fazla oy alan iki aday 5 Mayıs tarihindeki ikinci turda birbiriyle yarışacak. Seçim yarışına damgasını vuran isim değişikliği tartışmasında iki adayın birbirine zıt duruşu cumhurbaşkanlığı seçimini ikinci bir referandum havasına dönüştürüyor.

İsim değişikliği anlaşması rafa kalkabilir mi?

İsim değişikliği anlaşması gereğince başkent Üsküp'ün Makedonya Meydanı'nda bulunan Büyük İskender anıtına "Helenik kültüre aittir" yazılı bir levha asılması gerekiyor. Bu durum Büyük İskender'in Makedon mirasının bir parçası olduğunu düşünen muhafazakarları öfkeliyor.

İsim değişikliğinin halka sorulduğu referadumun yeterli katılımın gerçekleşmemesi nedeniyle uluslararası hukuk açısından geçersiz olduğunu savunan milliyetçi aday Siljanovska-Davkova Yunanistan'la varılan anlaşmayı iptal edip eski isme geri döneceklerini belirtiyor.

Ülkenin NATO'ya katılım sürecini koordine eden Sosyal Demokratların adayı Pendarovski ise

siyaset dünyasının gerçekte hukuktan daha güçlü olduğunu hatırlatarak NATO ve Avrupa Birliği üyeliğine öncelik verilmesinin ülkeye ekonomik kazançlar ve istikrar kazandıracağını vurguluyor.

Koalisyonun büyük ortağı olan Sosyal Demokrat Parti ve küçük ortağı olan Arnavut Demokratik Bütünleşme Birliği 30 Eylül 2018'de yapılan referandumunda isim değişikliğini savunmuştu. İsim değişikliği lehine sonuçlanan referanduma katılımın yüzde 50'nin çok altında, yüzde 34,09 seviyesinde kalmasına rağmen Başbakan Zoran Zaev sonucu parlamento'ya sunmuştu. Parlamento 20 Ekim 2018'de değişiklik önerisini kabul etti. Ülkenin ismini Kuzey Makedonya olarak değiştirmesinin ardından 30 yıldır Yunanistan ile süren isim anlaşmazlığı sonlandı ve ülkenin NATO ve AB üyeliğinin yolu açıldı.

Makedon halkı ne düşünüyor?

Makedon halkı da cumhurbaşkanlığı adayları gibi bölünmüş durumda. 65 yaşındaki emekli Petar Kostandinov göre ülkede hiç kimse AB'ne karşı değil, ancak bunun bedebilinin çok ağır olduğunu düşünüyor. "Adımızı değiştirmek, dilimizden ve kimliğimizden vazgeçmek mi? Hayır. Biz Makedonuz ve bizim ülkemiz Makedonya. Bunun başka bir yolu olmalı."

35 yaşındaki tezgahkar Elena Stojanova ise tam tersini düşündüğünü ifade ediyor: "İlerlemeliyiz. AB ve NATO tek yolumuz. Bu yola sadık kalacak bir cumhurbaşkanına ihtiyacımız var."

Uzmanlar göre halk seçmen kütüklerine dair tartışmalardan bıkkın ve hükümetin daha fazla yabancı yatırım çekeceğine ve yüksek işsizlik oranını düşüreceğine dair vaatlerinin yerine getirilmediği konusunda hayal kırıklığı içinde. Halkın siyasetçilere güvenmediğine ve bu nedenle oy vermek istemediklerine dikkat çeken uzmanlar pazar günü yapılacak seçime katılımın da düşük olabileceği konusunda uyarıyor.

Makedonya'da cumhurbaşkanı sembolik bir makam olmasına karşın silahlı kuvvetlerin başını temsil ediyor ve ayrıca yasama organının çalışmalarını onaylama yetkisini elinde bulunduruyor.

<https://tr.euronews.com/2019/04/18/kuzey-makedonya-isim-tartismasi-golgesinde-cumhurbaskanini-seciyor>

Kaynak/Source: